Kis-Czell, 1899. I. évfolyam. 20. szám. Vasárnap nov. 12.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

Mejelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 4 frt. | Negyedévre . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 „ | Egyes szám ára — „ 10 „

Szerkesztővel értekezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Uj pénz.

A nemzetgazdászok általában azt vallják és hirdetik, hogy uj pénznek a forgalomba hozatala mindenkor a polgárok megkárosodását vonja maga után. Ez természetes is, mert a forgalomból kivonandó pénz beváltási határideje gyakran nem szivárghat át olyan rétegeken, melyek — bár ott pénz szintén felhalmozódhatott, — a mindennapi élet változásaitól el vannak zárva. Ily módon gyakran százezrekre rug az az összeg, melylyel a polgárok károsodnak. Sokkal több zavar, s aránylag még nagyobb veszteség érheti a polgárokat akkor, ha nemcsak uj pénz, hanem ezzel egyidejüleg egészen uj pénznemek kerülnek forgalomba.

Az átmeneti idő legsulyosabb terhet a kereskedőkre, iparosokra és általában a nagyobb vállalkozókra, részvénytársaságok, pénzintézetek, stb. rójja, mert ezeknek megtévő nyomtatványaikat, könyveiket s általában egész ügykezelésüket az uj pénznemhez alkalmazva kell reformálni. E kötelezettség természetesen az összes törvényhatóságokat is terheli. Általában az 1899. évi XXXVI. t.-cz 2-ik §-a értelmében 1900. évi január hónap 1-től kezdve az összes törvényhatósági és községi bevételek és kiadások koronaértékben állapitandók meg és a számadások is ebben az értékben vezetendők. Ugyanezen t.-cz. 3-ik § a értelmében a törvényhatóságok és községek felügyelete alatt álló, vagy *közczélokat szolgáló testületek, alapok, egyesületek, szövetkezetek* és *intézetek* könyveit és számadásait szintén koronaértékben kell vezetni. A belügyminiszter különben már minderre fel is hivta a törvényhatóságok figyelmét, de ezzel kapcsolatban a sajtónak is kötelessége, hogy e beálló változást a közönség mind szélesebb rétegeivel megismertesse.

A korona értékü pénznem, mely jelenlegi számitási rendszerünket teljesen felforgatja, sok tekintetben előnyös ránk nézve. Pénzegységünk ugyanis e változással a középeurópai pénzegységgel (frank, márka, lira) megközelitőleg azonos értéküvé válik, s a mi ennek a rendszernek egyik legnagyobb előnye, ezentul kisebb darabolásu pénznemekkel fogunk rendelkezni, a mi viszont a szabatosabb értékmegállapitásokat teszi lehetővé.

Az sajnos kétségtelen, — hogy a korona értékre való átmenet pénzünknek a nemzetközi forgalomban való értékét nem javitja meg. Nem javithatja meg valutánk rendezetlensége miatt, a mi az agio szakadatlan ingadozását okozza.

A valuta szabályozását tudvalevőleg a koronaérték behozatalával egyidőre terveztek, de hát ennek utját vágta az, hogy elégtelen arany alap miatt a készfizetés felvehető nem volt. Igaz ugyan, hogy az osztrák-magyar bank mintegy 380 millió forint értékü aranynyal rendelkezik, ezt azonban a legerélyesebb kamatláb politikával kell megvédelmeznie, nehogy ujból kiszivárogjon a bank pinczéiből. És a nemzetközi pénzpiacz jelenlegi vagy legalább közelmult helyzete nagyon is indokolttá teszi a fokozott éberséget is, sőt aggodalmaskodást is. Ez volt az oka annak, hogy az osztrák-magyar bank október hó 1-én 1873. óta első esetben 6% emelte a kamatlábat, mely rendszabály pedig a mi piaczunkon erős rázkódást, mondhatni válságos helyzetet idézett elő.

Erre a rendszabályra azonban feltétlenül szükség volt, mert a német birodalmi bank 6%-ra, az angol bank pedig 5%-ra emelte volt fel a kamatlábat. Hát hiszen ezeknek nagy okuk is volt erre!

A német birodalmi bank azért volt kénytelen a kamatlábat emelni, mert az utóbbi évek alatt mutatkozott óriási igények cà. 200 millió márkával fogyasztották meg érczkészletét, mig ezalatt váltótárczája 400 millióval emelkedett.

Az angol bank ugyancsak érczkészletét védelmezte a magasabb kamattypussal és pedig részben azért, mert féltek a délafrikai arany elmaradásától (1898-ban 180

TÁRCZA.

Csak egyszer . . .

Csak egyszer engedj még szép szemedbe
Betekintenem,
Csak egyszer engedd még bumat —
Kisirni kebleden;
Csak egyszer engedd még szép ajakad
Csókjaimmal elboritani,
Csak egyszer engedd még karcsu
Derekad [illegible] elleni.

Nem bánom azután, szivem ha
Meg is szakad fájdalmiban.
Nem bánom, ha részem lesz is —
A poklok összes kinjaiban:
Nem bánom, ha vérpadra hurczolnak —
S irtóztatón szenvedek,
Nem bánom én — hisz kit forrón szerettem
Azért halok meg.

1899. október 10.

Somlyó.

A nőemancipáczió.

(Válasz egy levélre.)

Nagyságos Asszonyom!

Végtelenül megtisztelve érzem magam, Nagyságos Asszonyomnak hozzám intézett levele által, melyben arra hiv fel: mondjam el véleményemet a napirenden levő s napról-napra nagyobb hullámokat verő ugynevezett „nőkérdés“-ről. A szives bizalomért és megtiszteltetésért fogadja Nagyságos asszonyom hálás köszönetemet. Igyekszem fogok tőlem telhetőleg e kérdésre megfelelni s szerény véleményemet elmondani. De mint Nagyságos Asszonyom levelében megjegyzi: „Reménylem, hogy mint magyar ujságiró, kinek szent kötelessége minden szép és nemesért lelkesedni, küzdeni és harczolni az összeség érdekében, a nőkérdésben velem mint annyi sokan egyetértő s Bocsásson meg Nagyságos Asszonyom, talán rideg lesz a válaszom — sajnálattal bár, de igaz meggyőződésem alapján ki kell, hogy jelentsem, hogy a nőkérdésben nem értünk egyet, s nézeteink nagyon is eltérők. Ime itt válaszom:

Korunk és társadalmunk betegségének tartom én részemről azt az abnormis állapotot, a melyben ma a nők nagy része van s melyet oly előszeretettel, hogy ugy mondjam, élvezettel hajhásznak. Nem vagyok jós nem látok a jövőbe, gyarló ember vagyok, de az a betegség, melyet a mi nőink viselnek, az én véleményem szerint alapjában sokkal veszedelmesebb, mint a milyennek látszik. Nem tudom, hogy ez mire fog vezetni, de annyi bizonyos, hogy a mostani állapot előjele az elzüllésnek, az elkorcsosodásnak.

Azok a hölgyek, akik azt hiszik, hogyha férfi kalapot viselnek, ha bicyklizik s a czigánynyal fülükbe huzatnak, szóval a férfi sport és mulatság minden ágát üzik, ezzel a férfiak tetszését nyerték ki, nagyon tévednek. Józan gondolkozásu férfi előtt a sport szenvedélyének hódoló hölgyek határozottan veszitenek értékükből. Itt már a józanul itélő férfi nem a „nő“-t látja, hanem a vele versenyző férfi nőt. Ép ugy tévednek azok a hölgyek is, akik azt hiszik, hogy a szokásnak és szabadságnak hódolnak akkor, a midőn hivatalokba, üzletekbe, szóval mindenféle férfit illető állásokba lépnek. Mert a hivatalosko- [illegible] sokkal inkább más kötelességei vannak, mint a fentebb emlitett állásokat ellepni. Én részemről éppenséggel nem tartom oknak azt, hogy a szegény sorsu nők kénytelenek foglalkozást keresni s igy azt foglalják el, mit legelőbb megkaphatnak. Van még elég nőnek való foglalkozás, azonban — fájdalom — a mai rossz nevelési rendszer miatt a kényelmet szerető kisasszonyok az ily dolgoktól tartózkodnak. Mindenesetre kényelmesebb a kisasszonyoknak a hivatalokban csücsülni s egyik-másik „collegá“-nak bókjait hallgatni, mint női munkát végezni, bár — akárhányan — alig keresnek havi 10—12 forintot. S hogy az ily állásokban a nők teljesen kivetkőznek nőiességükből, az bizonyos.

Mi czélja a nőnek? Szerintem férjhez menni. Nőnek szebb hivatása nem lehet, mint családanyának lenni. Csakhogy ma már a hölgyek nagy

millió forint volt) részben pedig Amerika nagyigényü aranyvásárlásait igyekeztek megakadályozni.

Helytelen tehát az osztrák-magyar bankot támadni a magas kamatlábért, — azt hangoztatva, hogy hiszen a bank még nem készfizető, s igy az agiót csupán ürügyül használta, — midőn körülötte a pénzértéke horribilis mértékben drágává lett. Ez a következtetés annál inkább pozitiv alapokon nyugszik, mert hiszen még a kitört transvaal-angol háboru sem okozott már sulyosabb rázkódtatásokat, a mit leginkább igazol az angol tőzsde, mely alig reagált a háboru kitörésének hirére, ugy [illegible] az angol konzolok alig 3/8%-kal hanyatlottak.

A jelenlegi helyzet sulypontja teljesen az angol bank magatartására esik, s válságot csupán e bank ingadozó kamatláb-politikája okozhat, föltéve ha a német birodalmi bank meg nem erősödnék. Ez az utóbbi körülmény azonban most már kizártnak látszik, annyira, hogy a kamatláb leszállitását tervezik. A pénzpiacznak ez a javulása lassanként nálunk is érezhetővé válik, s ez magyarázza meg azt is, hogy az osztrák-magyar banknál a kamatláb leszállitása szintén előtérben áll.

A helyzet tehát még mindig sulyos, a jelek azonban fokozatos javulásra engednek következtetni. A mi persze igen üdvös és kivánatos, hogy legalább az uj pénzzel javult viszonyokat találjunk a jövő évszázad küszöbén.

---

része sem nem feleség, sem nem családanya, ha férjhez megy, hanem egyszerüen házastárs. Még ennél is rosszabb. Hány nő megy manapság férjhez, aki azt sem tudja, sőt többet mondok, fogalma sincs róla, mi egy háziasszonynak a hivatása. És hányan nem tudnak egy rántott levest főzni? Csoda-e tehát, ha a fiatal emberek nagy része irtózik a házasságtól, épp azért, mert nem feleséget, nem háziasszonyt, de egy divatbábut kap. Azért a pár forintért, a mit a nők hivatalokban keresnek, inkább tanulják meg a háztartás műveleteit, tanuljanak nőkké lenni és ha szükségük van kenyérkeresetre, válasszanak nőkhöz illő foglalkozást, de sohase iparkodjanak versenyezni a férfiakkal.

Nagyon helyesen teszik azok a fiatal emberek, akik mielőtt megnősülnek, sulyt fektetnek arra, hogy a jovendő feleség ne valami divatbábu, sporthölgy, avagy könyvelőkisasszony legyen, mert abból sohasem lesz önzetlen feleség, jó háziasszony és önfeláldozó anya, de lesz belőle egy elégedetlen nő, aki csak a divatnak és sétának szeret élni.

Nagyságos Asszonyom!

Ime ez az én válaszom, az ugynevezett „nőkérdés"-ben hozzám intézett soraira, mint látni tetszik, utaink e téren nagyon is eltérők. Én „férfi" szempontból birálom el a „nőkérdés"-t [illegible] Asszonyom »női« szemmel birál s igy lehet, hogy az én kikért véleményem legkevésbbé elégiti ki.

Sajnálom, hogy Nagyságos Asszonyommal nem lehetek egy véleményen és nézeten a nőkérdést illetőleg, de én minden tudós kisasszonynál sokkal jobban szeretem a konyha körül foglalatoskodó háziasszonyt kipirult arczczal s rózsás ajakkal, mint a tudományos könyvekben buvárkodó nőt, kinek halvány arczáról leri a tudományszomj, az elégedetlenség s a nagyratörő vágyak végtelensége.

Fogadja Nagyságos Asszonyom legmélyebb tiszteletem kifejezését, melylyel maradtam kész szolgája

Huss Gyula.

Fenn az ernyő, nincsen kas.

Előkelő életmód igen szép annak részére, aki azt készpénzen megszerezheti magának. De aki ezért adósságokat csinál, az oly gondot vesz magára, mely egy angyal szivét is megtörhetné.

A mai társadalom legkiválóbb bűne az urhatnámság, amely nemcsak gazdag és jómódu osztályokban, hanem a társadalom közép és munkásrétegeiben is található.

Sohasem volt az a kivánság, hogy meggazdagodjunk vagy gazdagoknak lássunk, égetőbb, mint manapság. Az emberek már nem akarják a tisztességes munka bérével beérni: egyszerre akarnak meggazdagodni — spekulácziók, játék fogadások, szélhámosságok vagy csalások által.

Ez az általános urhatnámság uton-utfélen akad. Az utczákon, a vendéglőkben, sőt a templomban is észre lehet azt venni. Nemcsak a ruházkodás fényüzésében, de az általános társadalmi életben is mutatkozik. Az emberek anyagi tehetségeiken tul költekeznek és ennek következményei a nyilvános életben is föltünnek.

„Meg kell óvni a látszatot", ez a jelszó. Gazdagnak kell látszani és nem nehéz a könnyenhivőket e tettetéssel ámitani. A rangnak megfelelően kell élni, elegáns lakast tartani, vendégségeket adni, jó borokat inni és pompás ruhákat viselni. Ezt azonban leggyakrabban csak könnyelmüséggel vagy a becsület árán lehet elérni.

De vannak olyanok is, kik nem éppen csalnak, hanem oly fényüzést fejtenek ki, hogy ez által a csalás határát megközelitik. Ezek elköltenek mindent, amivel rendelkeznek, sőt annál többet is. E őkelők akarnak lenni és ama végzetes jelszó szerint élnek, hogy a „többiekkel lépést kell tartani." Nem fontolják meg, jól teszik-e, hogy jövedelmoket teljesen felhasználják és még annál többet is költenek, csak arra törekednek, hogy az emberek „tisztelet"-ét szerezzék meg maguknak, ami leggyakrabban csak ugy lehetséges, hogy ennek révén feláldozzák önbecsülésöket. Azt hiszik, hogy tiszteletreméltóságuk és előkelőségök egyedüli próbaköve ruházatuk, házi berendezésök, életmódjuk és a divat szigoru betartása. A világ előtt minden áron előkelőknek akarnak látszani, pedig dehogy előkelők.

Csak szegényeknek ne tartsák őket! A szegénységet — ha törik, ha szakad — el kell takarni. Ki kell adni a pénzt, mielőtt befolyt volna — a füszeresnél, a pékné, a mészárosnál és a divatárusnőnél adósságokat kell csinálni. Előkelő barátjaikat a kereskedők rovására meg kell vendégelni. Hol maradnak azonban ezek a „barátok", ha a házigazdát utoléri sorsa? Elpárolognak, mintha nem is lettek volna.

A szegénység terhének javarészétől szabadulunk, ha a kisértés pillanatában elég az erkölcsi bátorságunk kijelenteni, hogy: »ez nem áll módomban«. Ingyen élők nem jóbarátok és csak arra jók, hogy megmutassák: az aljasság mily rémesztő fokára [illegible] téke a „méri pajtáskodás"-nak? Sem társadalmi, sem anyagi tekintetben elő nem mozdithat bennünket. Sikereink kizárólag ügyességünktől és ama tisztességesen szerzett becsüléstől függnek, amelyet magunknak ki küzdhetünk.

Aki sikert akar elérni, mielőtt azt becsületesen kiérdemelte volna, az könnyen elzül és az adósságok mélységébe bukik.

HIREK.

— **Rég látott országos képviselő.** Általános a panasz a közönség körében a kis czelli járás országos képviselőjére, dr. Győry Elek urra. Az urnak 1896. évi október havában lett nagy lelkesedéssel s még több reménnyel megválasztva a járás országos képviselőjeü. Ez idő óta azonban nem látta őt senki kerületében. Három éve mult megválasztatásának és ez idő óta kerületét nem látogatta meg, be nem számolt, de a kerületnek semmi néven nevezendő ügyében sem tett semmit. A kerületéből hozzá forduló választók kéréseit figyelembe sem veszi, sőt a nála személyesen jelentkező választókat sem fogadja. Hogy ez igy van, példa rá egyik legbuzgóbb, leghivebb főkortesének az esetre, akit szintén nem fogadott, mikor nála jelentkezett. Szóval Győry Elek dr. ur kerületének érdekeit a legkevésbbé iparkodik e mozditani. Eklatáns bizonyitéka még Győry ur indolencziájának kerületét illetőleg, a kis czelli bukott takarékpénztár országos hirre vergődött szerencsétlen ügye, a kerület közönsége erősen bizott és reménykedett, hogy képviselője közbe fog lépni e szerencsétlen ügynél és tőle telhetőleg segédkezet fognyujtani, szóval törekedni fog a bonyolult ügyet mielőbb lebonyolitani segiteni. Győry Elek dr. országos képviselő ur azonban bölcsen hallgatott, semmit sem tett. Mindezek után méltán és jogosan kérdezheti Győry Elek dr. urtól Kis Czell és vidéke közönsége: mit tett a kerület érdekében s mikor szándékozik erről választóközönségének beszámolni!

— **Kényszeregyezség.** A vb. kis-czelli takarékpénztár ügyében, mint azt már hetekkel előbb jeleztük lapunkban, e héten, hétfőn volt a tárgyalás Szombathelyen a kir. törvényszék előtt. A tárgyalást dr Prugberger Vincze csődbiztos rövidbeszéddel nyitotta meg. Figyelmeztette az érdekelteket, hogy nyugodtan és higgadtan itéljék és mérlegeljék meg a kifejtendőket. Dr. Poskoláb Mihály csődtömeggondnok előadta, hogy a csődleltár szerint 982.971 frt 12 kr. fedezet mutatkozik, ami 80%-os kvótának felel meg, azonban ennek jó nagy része, mig befolyik még évekig kell várni; igy a hitelezőkön függ, hogy felveszik-e illetve elfogadják-e azonnal a felajánlott 60%-os kvótát, avagy várnak még évekig a bizonytalan 80 százalékra. Gömbös Géza ügyvéd, csődválasztmányi elnök, a 60 százalékos kiegyezés elfogadását ajánlja a hitelezőknek. Dr. Rhorer Ödön elfogadja a 60 százalékot azon kikötéssel, hogy az egyezség jogerőre emelkedésétől számitott, 2 hó alatt az egyezségi összeg folyósittassék, legkésőbb jövő évi május hó 1 én történjék, 1900 évi február 1-től a kifizetendő összegek után 5% kamat fizettessék Többek hozzászólása után végül délután szavazásra került az egyezség ügye. Szavazás előtt megállapitották, hogy összesen 705 hitelező jelent meg, részint személyesen, részint igazolt képviselők utján. Összesen egy millió harmincz ezer száztizenhat frt 60 kr. követeléssel. Igennel, vagyis a 60 százalékos kiegyezés elfogadása mellett szavazott 700 fél, 979.110 frt 44 kr. követeléssel, nemmel, vagyis a 60 százalékos kiegyezés ellen szavazott öt hitelező 50.006 frt 16 kr. követeléssel. Igy a kényszeregyezséget, a hitelezőknek a törvény által megkivánt hányada elfogadta A kényszeregyezségi tárgyaláson ugyszólván egyedül Bejczy Ödön ügyvéd érvelt a 60 százalékos kiegyezés ellen a maga szempontjából, számitva arra, hogy egy kis »lármaért« illő honoráriumban részesülni fog. A honoráriumot azonban csipős megjegyzések alakjában dr. Feldmann Bódog és dr Viola Ödön adták meg bdjczi urnak.

— **Adófizetők figyelmébe.** A királyi pénz- [illegible] tisztviselő folyó hó 22-én lesz Kis-Czellben a város házánál, figyelmeztetjük az adófizeto polgárokat, hogy esetleges panaszaikat fenti napon adják elő az illetékes hatósági kiküldött előtt.

— **Kérelem** Tisztelettel kérjük lapunk barátait ugy helyben, mint vidéken, kegyeskedjenek a tudomásukra jövő és hirlapi közlésre érdemes hireket nekünk beküldeni. A legnagyobb köszönettel fogadunk bárkitől is, Kis-Czell és vidéke közönségét érdeklő közleményeket s szives készséggel téritjük meg az esetleges postakiadásokat a beküldőnek. Lap zárta szombaton délelőtt van, igy péntekig minden hir Kis-Czellbe küldhető. Ha pénteken fontosabb hir merülne fel, kérjük azt egyenest a lap nyomdájának czimére Devecserbe küldeni. Czimnek elégséges: „Vörösmarty"-könyvnyomda Devecser.

— **Házfelavatás** Takács György helybeli lisztkereskedő ujonnan épitett házának felavatási

ünnepélye a mult vasárnap este ment végbe. Ez alkalommal kedélyes lakoma volt a vendégszerető háztulajdonosnál, melyen a többek közt részt vett: Sipőcz Benedek plebános, Loránth Gyula és neje, Szabó Lajos és neje stbben. A háziás lakoma az éjjeli órákban végződött, melyen hogy toasztokban nem volt hiány, mondanunk is felesleges.

— **Hirtelen halál** Ritter Sándor, Ritter Lajos sárvári szállodás fia, ki Szombathelyen volt katonai kötelezettségének eleget tenni, szerdán a gyakorlatból hazamenőleg hirtelen összeesett s nyomban meghalt. Holttetemét Sárvárra vitték, hol pénteken temették el nagy részvét mellett. A kis-czelli pinczérek testületileg vettek részt a temetésen és gyönyörü koszorut helyeztek ravatalára.

— **Cognag Automata.** Pár nap óta a Gáyer féle üzlet előtt egy kisebb kaliberü automata van a falra függesztve, mely 20 fillér bedobása ellenében egy kis üveg cognacot ad ki. Ha igy haladunk, még megérjük, hogy fehér kávét is kapunk automatából forrón melegitve.

— **Hetivásárunk** e héten is elég élénk, látogatott volt. Gabona nagy mennyiségben volt a piaczon. A gabona árak a következők: Buza 7·80., rozs 5·80., árpa 6·20., zab 5., kukoricza 5 frt.

— **Verekedő tanonczok.** Kedden a reggeli órákban Kreiner József czipészmester fia és Németh Márkusz kereskedő tanoncza az utczán össze verekedtek. Kreiner József ezt észrevéve fia segitségére ment és Németh tanonczát megverte, rajta több sebet ejtett. Orvosi látlelet szerint a fiu sebje 7 nap alatt gyógyul. Az ügy a kir. járásbiróságnál feljelentetett.

— **Hirlapunk** egyes példányonkint kapható: Kövesi Vilmos borbély és fodrász üzletében. Ezzel kapcsolatban szives tudomásul adjuk, hogy a szerkesztő ott nem léte alatt, leveleket átvesz lapunk kézbesitője: Szalay Lajos, a Silbersdorferféle ház házmestere.

— **Tüzvész.** Tüzi lárma és a harangok zugása riasztotta fel csütörtökön esti 8 órakor városunk lakóit, a vásártéren kigyuladt Háry, takarékpénztári szolga szalmafedeles háza s nagy robajjal égett. A láng magasan csapkodott az ég felé s alig háromnegyed óra alatt a ház a lángok martaléka lett. A tüz keletkezésének oka ismeretlen. Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül tüzoltóink késedelmes megjelenését. A ház már ugyszólván leégett, mire a kis-czelli tüzoltóság és a fecskendő a tüzhöz ért és alig telt el pár másodpercz, a tüzhöz érkezett a nemes-dömölki tüzoltóság is. Viz hiányában a tüz eloltásáról, avagy localizálásáról szó sem lehetett.

— **Fényképészet.** *Hartmann Henrik jóhirü bécsi fényképész, ki jelenleg városunkban eszközöl felvételeket, lapunk utján tudatja, hogy fénykép felvételeket borult időben is eszközöl és kezeskedik a képek sikerült kiviteléről. Itt tartózkodása már csak rövid időre terjed, igy ajánlatos a megrendeléssel mielőbb sietni.*

— **Országos vásár.** Vas-Szécsény község elöljárósága közhirré teszi, hogy legközelebbi országos vására folyó hó 22 én lesz.

— **Megmérgezte magát.** Tóth Rozália napszámosnő, ki — mint azt lapunk legutóbbi számában megirtuk — Krausz Bernát helybeli mészárostól apródonkint 45 frt 90 krt ellopott s azt a vizsgálatvezető csendőrségnek bevallotta, a büntetéstől való félelmében mult vasárnap gyufaoldattal megmérgezte magát. A gyorsan előhivott orvos ellenmérget adott be s igy valószinü, hogy életben marad, bár jelenleg sulyos betegen fekszik.

— **Ötödik magy. kir. osztálysorsjáték.** Az előttünk fekvő sorsolási tervezet szerint az ötödik osztálysorsjáték első osztályának huzása november hó 16 és 17-én lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A. és Társa budapesti czég hirdetésére. Ezen általunk ismert czéget azért ajánljuk, mert ez szigoruan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy Fortuna istenasszony különös kegyével árasztotta el e czéget, mert értesülésünk szerint ezen bankház eddig több mint két és fél millió korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeremények száma nagy és a sorsjegyek árai az I. osztályhoz — a következők: egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, egy negyed 1 frt 50 kr, egy nyolczad 75 kr. — A ki tehát a szerencsének kezet akar nyujtani, forduljon bizalommal Török A. és Társa főelárusitókhoz Bpesten, Váczi-körut 4.

— **Lopás a vasuton.** A kis-czelli állomáson e héten egyik éjjel, eddig ismeretlen tettesek felfeszitették egyik czukorral terhelt vaggon ajtaját s abból 10 süveg czukrot vittek el. Az ismeretlen tetteseket nyomozzák.

— **Zenészek szervezkedése.** A helybeli Ládás-féle czigányzenekar — mint halljuk — bandáját szervezni fogja. Karmestert hozat s ezzel elejét akarja venni annak, hogy mulatságok alkalmával a kis-czelli közönség ne legyen kénytelen máshonnét zenészeket hozatni, avagy egy tanulatlan rossz zenekart hallgatni. Zenészeinknek azonban panaszuk van a kis-czelli korai záróra miatt, mert csakis esti 10 óráig szabad zenélni és amiatt nem tud egy rendes banda megélni. Mi legkevésbbé vagyunk barátai és pártfogói az éjjeli dáridóknak, de azt hisszük, hogy Kis-Czellben ép ugy megengedhető volna 12 óráig a zene, mint az másutt meg van engedve. Elvégre Kis-Czell nem falu, hogy oly szoros atyai gyámság alatt legyen. A 12 órai vendéglői és kávéházi zárórák szigoru betartását mi is jogosnak és helyesnek tartjuk, de ha már a vendéglők és kávéházak éjjel 12 óráig nyitva lehetnek, szabadjon a zenének is addig szólni.

— **Rágalmazásért elitélt ügyvéd.** Bejczy Ödön szombathelyi ügyvédet, dr. Mayer Ferencz ügyvéd magánpanaszos feljelentésére, a szombathelyi kir. járásbiróság kedden, folyó hó 7-én a dr. Mayer Ferencz ellenében elkövetett rágalmazásban vétkesnek találta s ezért 20 napi elzárásra átváltoztatható 100 frt fő- és 10 napi elzárásra átváltoztatható 50 frt mellékbüntetésre és a költségek megfizetésére itélte.

— **Olvasóink** figyelmébe ajánljuk szerkesztőnk kiadásában megjelent „Somlyóvidéki Hirlap Naptárát". mely a mai naptól kezdve Zsigmond István urnál kapható. Ára 30 kr.

— **Százhuszonhárom éves vőlegény.** Atlantic City amerikai városban — mint a new-yorki „Magyar Nemzetőr" irja — a százhuszonhárom éves Smith Károly orvos nőül vette a negyvenéves Sally May kisasszonyt. A vőlegény a függetlenségi nyilakozat kibocsátásának esztendejében született, Illinois állam Cairo nevü városában. Az egyetemet Németországban végezte. Évekkel ezelőtt New-Yorkban volt orvos, de a modernebb képzettségü kollégák mellett nem tudott megélni. A százhuszonhárom éves ember lakodalmán nagyot mulatott és még tánczolt is.

— **A kereskedelemügyi miniszter Fiuméban.** A magyar kereskedelemügyi miniszternek fiumei látogatásáról a következőkről értesitenek bennünket: A kikötő épitkezés megtekintése után Hegedüs miniszter, Szapáry gróf kormányzó, Cseörgeő Gyula államtitkár, Ludvigh Gyula, a magyar államvasutak elnöke, Kilényi, Mándy, Szterényi miniszteri tanácsosok, Marx János igazgató, ruttkai Ráth Péter orsz. képviselő, Geduly, Vértessy, Gonda osztálytanácsosok és Hollán dr. miniszteri fogalmazó kiséretében a Pfau-féle udvari desztilleriába ment, ahol a két főnök fogadta az előkelő társaságot. Pfau J. üdvözlő beszéde után a minisztert a gyári helyiségekbe kisérték. Ezután a destilláló és tisztitó helyiségeket, majd a gyári sineken keresztülmenve, a hitelesitő helyiséget és az érésre szánt konyakraktár helyiségét tekintette meg a miniszter. Sorra jöttek aztán a töltő, adjusztáló és csomagoló helyiségek. Föltünést keltettek a fölállitott töltőkészülékek, amelyekkel 15 percz alatt 600 üveget megtölteni, dugaszolni, adjusztálni és elcsomagolni lehet. A társaság ezután villásreggelihez ült s ekkor alkalma volt a konyak jó minőségéről meggyőződést szereznie, ami tényleg általános dicséretben is részesült. A miniszter a tulajdonosokkal a konyakipar felvirágzására koczintott. Aztán azt kérdezte Jankovic József gyárigazgatótól, hogy mekkora a konyakraktár. — Körülbelül ötszázezer liter kegyelmes uram — volt a felelet. A miniszter a következő szavakkal bucsuzott el: „Örvendek, hogy Magyarország ezen a téren is olyan haladást tett, hogy nemcsak a konyakbehozatalt redukálja, hanem a külföldi piaczon is elismerést viv ki". „Jó szerencsét" szavakkal bucsuzott el a miniszter az irodai személyzettől zugó éljenzés által kisérve.

— **Öngyilkosság** Illés Lidi, bobai illetőségü 13 éves cselédleány, ki Varju Péter kis czelli bognármesternél van szolgálatban, e héten kedden a déli órákban az árnyékszékben kötényét erősen nyakára szoritva, fojtogatni kezdte magát. Szerencsére idejekorán észrevették a leány eltünését, felfeszitették az árnyékszék ajtaját s a már megfeketedett leány nyakáról lecsavarták a kötényt és életrekeltették. A kis cselédleány azért követte el az öngyilkosságot, mert szolgálatadó asszonya egy kissé megdorgálta azért, hogy a szomszéd kereskedésben az ő tudta nélkül egy üveg poharat vett s azt gazdasszonya nevére feliratta.

— **Régi fuvarlevél-űrlapok használata.** A régi krajczár értékü bélyeggel ellátott vasuti fuvarlevelek használatát a kereskedelemügyi m kir. miniszter ujabban a folyó év végéig engedte meg. Azon tul tehát már csak a korona értékü bélyeggel ellátott fuvarlevelekkel lehet a küldeményeket föladni, a mely körülményre fölhivjuk a kereskedők és szállitók figyelmét.

— **Hirdetmény.** Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés utján azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni:

Fiume állomáson f. é. november 14-én d. e. 9 órakor
Bpest kpu. „ „ „ 21-én „ „ 9 „
Kis-Czell „ „ „ „ 28-án „ „ 9 „

Budapest, 1899. nov. havában.

Az igazgatóság.

1899. B. 249/4.

Ő Felsége a Király nevében!

A kis-czelli kir. járásbiróság becsületsértés vétségével vádolt id. Tóry György és társa elleni ügyben az 1899. évi november hó 3-án megtartott nyilvános (szóbeli) tárgyalás után a következőleg

itélt:

I. r. Vádlott id. Tóry György 55 éves róm. kath. nős, vendéglős, vagyonos, ir, olvas, büntetlen előéletü kis-czelli lakós a btk. 261. §-ába ütköző és Katona Fülöp sérelmére elkövetett becsületsértés vétségében bünösnek mondatik ki s ezért a hivatkozott §. alapján az 1892. évi 27. t.-cz. 3. §-ában irt czélra forditandó s behajthatatlanság esetén egy napi fogházra átváltoztatandó öt (5) frt pénzbüntetésre itéltetik.

Tartozik vádlott jelen itélet jogerőre emelkedésétől számitott 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett magánvádló Katona Fülöp kis-czelli lakosnak 7 frt eljárási költséget, a kir. kincstárnak pedig a netán felmerülendő tartási költséget megfizetni.

II r. Vádlott ifj. Tóry György 26 éves, róm. kath., nős, vendéglős, vagyonos, ir, olvas, büntetlen előéletü, kis-czelli lakos a btk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségének vádja és következményeinek terhe alól felmentetik.

Dr. Pletnics Ferencz ügyvéd dija saját fele ellenében 7 frtban állapittatik meg.

Ezen itélet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében indokaival együtt elitélt költségére a „Kis-Czell és Vidéke" helyi lapba közzététetni rendeltetik.

Indokok:

A tárgyalás során felek részben egyező előadásával és a hit alatt kihallgatott tanuk vallomásával azon tényállás nyert beigazolás:

hogy ifj. Tóry György vádlott 1899. évi szeptember hó 22-én este atyjához, id. Tóry György házához ment haza, amint a házhoz közeledett, állitása szerint ugy vette észre, hogy az atyja házának ablakán egy egyén benézeget s midőn őt észrevette, eltávozott, ő utánna ment és kérdőre vonta, hogy mert benézegetni az ablakon? Magánvádló azt hitte, hogy ifj. Tóry György őt mással összetévesztette, eltávozott. Magánvádló a lakásán kevés gondolkozás után arra határozta el magát, hogy elmegy id. Tóry Györgyékhez, ott ifj. Tóry Györgyöt kérdőre vonja, hogy őt akarta-e az utczán előbb szóval sérteni; két tanu társaságában azonnal fel is kereste ifj. Tóry Györgyöt id. Tóry György házánál s ott ifj. Tóry Györgyöt kérdőre vonta, mire ifj. Tóry György kijelentette, hogy igenis magánvádlót akarta megszólitani s nem tévedett, a beszédbe id. Tóry György is beleszólt s azt mondta magánvádlónak: »vegye tudomásul, hogy ha én ott találtam volna, felpofoztam volna.« Ezután magánvadló tanuival távozott.

Magánvádló id. és ifj. Tóry György vádlottak ellen becsületsértés vétsége miatt emelt panaszt: ifj. Tóry György ellen azért, mert az őt az utczán állitotta meg: „most mindjárt pofon ütlek", ifj Tóry György beismerte, hogy magánvádlót az utczán kérdőre vonta, de tagadta azt, hogy pofonütéssel fenyegette volna s miután ezen körülményre, vádlott tagadásával szemben bizonyiték a tárgyalás során fel nem merült, ifj. Tóry György vádlott a bizonyiték hiányában a vád alól felmentendő volt.

Id Tóry György ellen beigazolást nyert, hogy magánvádlónak azt mondta, hogy »vegye tudomásul, hogyha én ott találtam volna, felpofoztam volna« s miután ezen kifejezés magán-

vádló jóhirnevét csorbitotta s emberi méltóságát lealacsonyitotta, ezért vádlott a becsületsértés vétségében bünösnek volt kimondandó s enyhitő körülményül véve büntetlen előéletét, a fenti büntetéssel volt sujtandó, s az eljárási költségeknek magánvádló részére leendő megtéritésére is kötelezendő volt.

Magánvádló a tárgyalás folyama alatt kérte, hogy a hozandó itélet a „Kis-Czell és Vidéke" helyi lapba közzététessék, miért is a közzétételt a btk. 277 § a alapján elrendelni kellett.

Kis-Czellben, a kir. járásbiróságnál 1899 évi november hó 30-án.

(P. H.) *Egészló,*
kir. aljárásbiró.

Raktár áthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém Kis Czell és vidéke t. közönségével tudatni, hogy

sörraktáromat,

mely eddig a Rosenberg féle házban volt, november hó 1 vel a Pick féle házba (Gyarmathy tér) helyeztem át.

Ajanlom a t. közönség szives figyelmébe **kőbányai palaczk és hordó** söreimet versenyképes árakon.

Midőn az eddig belém helyezett bizalomért őszinte köszönetet mondok és azt továbbra is kérem, maradtam

tisztelettel

Hönig Sámuel
kőbanyai sörraktára Kis-Czell.

Árverési hirdetmény.

A vagyonbukott **kis-czelli takarékpénztár** csődtömegéhez tartozó a szent-gáli (hársági) gazdaságban levő 30 drb 1—4 éves magyar fajta ökör tinó, 4 drb 1—3 éves magyar fajta üsző, 2 drb nyugoti fajta bika és 2 drb ló értékesitését a csődválasztmány elhatározván, **ezeknek nyilvános árverésen való eladásra** határidőül 1899. évi

november hó 17.

délelőtt 9 óráját

Veszprémbe (vásártér) kitüzöm és jelzett árverésre a venni szándékozókat meghivom.

Árverés alá bocsáttatik továbbá [illegible] gazdasághoz tartozó 18 drb 3 éves nyugoti fajta ökör tinó és 2 drb jármos ökör, a melyekre az árverés megtartására határidőül 1899. évi november hó 16. napjának d. e. 9 óráját tüzöm ki a kis-czelli gazdasági majorba.

Kelt Kis Czellben, 1899. nov. 5.

Dr. Porkoláb Mihály
csődtömeggondnok.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

KOSSUTH LAJOS utcza Bazárépület.

Gáspár Kálmán

URI és NŐI FODRÁSZ KIS-CZELLBEN.

KOSSUTH LAJOS utcza Bazárépület

Bel- és külföldi illatszer, szappan és pipere czikkek nagyraktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani minden bel- és külföldi illatszer-, szappan és pipere czikkeimet, melyekkel raktáramat legujabban páratlan mennyiségben szereltem fel, s amelyeket bátran merem ajánlani a n. é. közönségnek:

a valódi francia és angol gyártmányokat

u. m. Illatszerek: Ylang-Ylang valódi Ibolya, Szelencze, Rózsa, Rezeda, Jasmin, Opoponax, Irisblanc, Chypre, Eshaunquet, Gyöngyvirág, Heliotrappe, Jockey-Club, Muquet, Patheulyis, Violette de Parne stb. stb. **25 krtól 6 frtig.** Toillet-szappanok a fenti illatokban és Fehérliliom, Glycerin-ibolya, Speick, Moschus, Napraforgó, Daring-bagoly, Acácia Széna, Szovon superle, Glyczerin-vaselin, Tojásolaj és Mandula stb. stb. **8 krtól 1 frt 50 krig.** Pipere-czikkek: Herczegnői viz, Iris-Créme, Toillet vizek, Veloutine, francia fehér rózsa és crem, Leitner-féle pléh és carton-dobozokban fehér és rózsa Gölinger-féle fehér és rózsa Kielhauser-féle párisi hölgypor **10 krtól 1 frt 50 krig.** Száj- és fogszerek: Oiol prf. Dr. Robert Grensie-féle szájvíz és fogpor. Prf. Dr. Heider-féle fogpor. Treu és Nuglich-féle és Leunis-Doufaint-féle odontine. Sarg-féle Kalodont **10 krtól 1 frtig.** „Baby" gyermek fogkefe, fog- és körömkefék, — melyekről 3 évi jótállást nyujtok, hogy a szőre nem hull ki — **45 krtol 1 frtig.** Bajuszkenőcsök: „Lengyel Lajos," „Jászberényi" „Francia kinyomó" „Magyar nemzeti" üvegekben és kinyomó 15 krtól 80 krig. — Legujabb és legjobb Venus brilantine 35 kr. Haj és bajuszkefék 15 krtól 3 frtig. Francia gummi különlegességek. A legujabb divatu disz-frizura, oldal és konty-fésük és hajtűk, bontó- és sürü-fésük **20 krtól 1 frt 50 krig.** — Hajsütő vasak, körömvágó ollók **80 krtól 2 frtig.** — Kimu-viz, a mely a hajkihullást meggátolja és a fejkorpát eltávolitja, **üvegenkint 1 frt.** — Ferenez-pálinka dr. Rober Grenzietől. — Születés és névnapi alkalmi ajándékul illat- és fésű cassetták **1 frtól 30 frtig.** — Massiró keztyük darabja 50 kr. — Liwerpooli szivacsok legnagyobb választékban 10 krtól 10 frtig; kocsi mosó szivacsok 1 frtól 6 frtig. — Az itt felsoroltakon kivül a szakmába vágó bármiféle czikkeket nálam meglehet rendelni, melyet a legrövidebb idő alatt pontosan teljesitek.

Vidéki megrendeléseket utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett lelkiismeretesen és gyorsan teljesitek.

A n. é. közönség számos megrendeléseit kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Gáspár Kálmán,
uri- és női fodrász KIS-CZELL.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

Legnagyobb nyeremény
legszerencséseb esetben

1.000,000 korona.

Az 50,000 nyeremény JEGYZÉKE:

A legnagyobb nyeremény legszerencséseb esetben:

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes becestása a következő:

		Korona
	jutalom	600000
	nyer. á	400000
	„ „	200000
	„ „	100000
	„ „	90000
	„ „	80000
	„ „	70000
	„ „	60000
	„ „	40000
	„ „	30000
	„ „	25000
	„ „	20000
	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
[illegible]	„ „	[illegible]
[illegible]	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
5900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
8900	„ „	80
2900	„ „	40
50.000 nyer. ös.		13.160.000

Az ötödik nagy magyar kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és 100,000 sorsjegyre ujból 50,000 nyeremény jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a törvényszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső osz. eredeti sorsjegyet 6.— frt.
fél „ „ „ „ 3.— „
„ negyed „ „ „ „ 1.50 „
„ nyolczad „ „ „ „ —.75 „

küldünk szét utánvéttel vagy a pénz előleges beküldése mellett. — A huzások után megküldjük t. vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azokon mindenki megjelenhetik. — Kérjük a rendelményeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi november 16. és 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.
a magyar királyi szab. osztálysorsjáték főelárusitói
BUDAPEST, V. KER., V. CZI KÖRUT 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki t. vevőinknek; rövid idő alatt két millió koronanál többet.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TSA uraknak Budapest.

Kérek részemre ..... I. osz. m. kir. sz. osztálysorsjáték ered. sorsjegyet hiv. tervezettel küldani

Az összegut ..... o frt } utánvételemi kérem / postautalványnyal küldém } A nem kívánt törlendő.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorajtóján Devecserben, 1899.